

Miljödepartementet

Susanne Classon

Diariernr: M2021/02413

Vår ref: 2021-90

Helena Sjögren

Helena.sjogren@skogsindustrierna.se

Tel 072 585 72 35

Yttrande över Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 2008/99/EG om skydd för miljön genom straffrättsliga bestämmelser

Skogsindustrierna tackar för möjligheten att besvara regeringens remiss över Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 2008/99/EG om skydd för miljön genom straffrättsliga bestämmelser.

- Rättssäkerhet är av största vikt
- Proportionalitet bör även gälla maxbeloppen
- Problematiskt när definitioner varierar mellan länder
- Beakta andra pågående lagstiftningsprocesser

Rättssäkerhet är av största vikt

Skogsindustrierna tar avstånd till lagbrott. Det ska inte vara möjligt att tjäna på att bryta mot gällande miljökrav. Sanktioner kan därmed vara nödvändiga. Rättssäkerheten måste dock hållas hög. Varken oskyldig ska riskera få sanktion eller påtvingas alltför långtgående bevisbörda för att visa sin oskuld. Mindre, oavsiktliga incidenter bör kunna hållas inom tillsynen. Inom miljöområdet finns det regler som är svåra att bevisa att man håller. Det gäller exempelvis miljöpåverkan som tekniskt är svår att mäta. Det kan handla om mycket låga halter där mättekniken är begränsad eller yttre påverkan som buller då det inte är möjligt att skilja verksamhetsbuller från annat bakgrundsbuller.

Skogsindustrierna är massa-, och pappers- och den trämekaniska industrins bransch- och arbetsgivarorganisation. Skogsindustrierna företräder ett 50-tal massa- och pappersbruk i sammanlagt 22 koncerner/företag och cirka 120 sågverk i ett 60-tal koncerner/företag, samt ett antal företag med nära anknytning till massa-, pappers-, eller trävarutillverkning. Arbetsgivarverksamheten bedrivs tillsammans med gruvsektorn och stål- och metallsektorn inom organisationen Industrierbetsgivarna. Inom Skogsindustrierna ingår verksamheten Svenskt Trä och sekretariatet för Biolnnovation. Skogsindustrin sysselsätter närmare 100 000 personer och exporterade för 145 miljarder kronor 2020.

I Sverige idag så är tjänstemän ålagda att åtalsanmäla vid misstanke om det skulle kunna vara ett miljöbrott, annars kan de bli anklagade för tjänstefel. Detta faktum, tillsammans med bristande vana hos handläggare, kan få märkliga effekter. Dessutom görs kopplingen till andra svenska, strikta lagtillämpningar att det är svårt att undvika fel och brister på området. Brister och incidenter som tidigare hanterades mycket bra inom ramen för myndigheters miljötillsynsarbete i samarbete och dialog med företag verkar nu genast bli miljöbrott. Detta även i fall där uppsåt helt saknas.

Åtalsanmälan har lämnats in för till exempel: riktvärdesöverskridanden som normalt inte ska åtalsanmälas, harmlösa barkupplag på egen mark på grund av närboendes klagomål och timmerpartier från svensk, laglig mark där en strikt tolkning mot andra regler gör att åtalsanmälan kan lämnas in och dessutom att timret blir värdelöst med mera.

Förändringar i lagstiftning bör i större omfattning riktas mot riktiga miljöbrott, inte mot företags incidenter inom ramen för deras egenkontroll och myndigheters miljötillsyn.

En åtalsanmälan, redan innan utredning eller dom, för ett företag är mycket kännbart, inte minst på grund av medias hantering av sådana.

Proportionalitet bör även gälla maxbeloppen

Direktivet beskriver att sanktionerna är olika i medlemsländerna. "Fines applicable to infringements of the EU Timber Regulation range from EUR 50 to an unlimited amount."

Det bör finnas en proportionalitet för sanktionen, även vad gäller det maximala beloppet. I Sverige ges vanligen en rätt kraftig företagsbot, och dessutom förverkas virkesvärdet vilket kan handla om miljonbelopp. Någon form av proportionalitet borde råda även på maxbeloppen. Skogsindustrierna tar avstånd till lagöverträdelser men det kan ske misstag som visserligen bör kosta men inte till oproportionella nivåer.

Problematiskt när definitioner varierar mellan länder

Definitionen av vad som är illegalt timmer varierar mellan länderna. Några länder tillämpar mycket stränga regler, som är svåra i praktiken följa. Andra inriktar sig mer på om rätten att bruka/avverka finns. Skogsindustrin värnar ländernas kompetens vad gäller skog. Men i gemensam lagstiftning är det bra om vi använder oss av samma definitioner.

Beakta andra pågående lagstiftningsprocesser

Omarbetningen av direktiv 2008/99/EG om skydd för miljön genom straffrättsliga bestämmelser bör beakta andra pågående lagstiftningsprocesser. Det gäller till exempel

kommande regelverk om avskogningsfria produkter som väntas ersätta
timberförordningen.

Om regeringen önskar genomarbetade remissvar behöver vi branschorganisationer
vanligen mer tid. Denna remiss kom fredag eftermiddag 17 december och ska besvaras
senast den 12 januari. Många är lediga under större delen av denna period vilket
försvårar god förankring hos medlemsföretagen.

Stockholm

2022 01 12

För Skogsindustrierna

Helena Sjögren
Miljödirektör